

Tsjielp!!

Digitale nieuwsbrief van de
Natuur- en Vogelwacht Culemborg e.o.

Editie mei 2017 – nr. 86

Er worden veel oranjetipjes gemeld dit jaar!

NVWC-activiteiten mei 2017

Nu tot 1 oktober

FOTOWEDSTRIJD: prijzen maand april en foto's maand mei

Van 1 april tot 1 oktober 2017 organiseert Natuur- en Vogelwacht Culemborg e.o. een fotowedstrijd met als thema "Natuur in de buurt" in 4 categorieën: PUUR! – STAD! – KUNST! – KIDS!

Begin mei kiest de vakjury de 4 mooiste foto's van de maand april. Daar mag het publiek **tussen 10 en 20 mei** hun favoriet uit kiezen. De publiekswinnaar wordt eind mei bekend gemaakt en ontvangt een leuke prijs.

Daarnaast start op 1 mei een nieuwe maandronde. Foto's die in mei worden ingezonden worden begin juni beoordeeld door de vakjury en het publiek. En zo gaat het door tot 1 oktober. Zie ook www.nvwc.nl of facebookpagina [@nvwculemborg](https://www.facebook.com/nvwculemborg).

06-05-2017

Vogels in de buurt: drukte in de vogelwereld

Sommige vogels zitten te broeden, anderen hebben al jongen, mei is een drukke maand in de vogelwereld! Gerrit Jan Klop gaat iedere 1^e zaterdag van de maand op stap met verrekijker en telescoop om de beste plekjes te laten zien. Pak ook de fiets en de verrekijker en rijd met hem mee! Jong en oud is welkom, lid of geen lid van de NVWC. Aanmelden vooraf is niet nodig.

Vertrek om 9.00 uur v.a. De Steenuil, Steenovenslaan 20, Culemborg.
Om 11.00 uur bent u weer terug. Eerstvolgende data: **6 mei en 3 juni**.
Voor meer info stuur een e-mail naar Gerrit Jan, gjklop@gmail.com

NVWC-activiteiten mei 2017 (vervolg)

12 en 13 mei 2017

Big Day 2017

Vrijdag 12 en zaterdag 13 mei staat de jaarlijkse Big Day in de planning. In teams van twee personen zullen leden van de vogelwerkgroep volgens het inmiddels bekende concept de strijd met elkaar aan gaan. Het doel is om zoveel mogelijk soorten vogels op één dag te zien. De winnaars mogen een jaar lang de prijs, een gouden snip, thuis op de plank laten pronken. Gemiddeld wordt er door een team naar gestreefd boven de 100 vogelsoorten uit te komen. Wilt u de deelnemers aanmoedigen, dan bent u van harte welkom op vrijdag 12 mei bij "de Steenuil". Om exact 19:00 klinkt hier het startschot.

!!!

**In de maand mei is er geen lezing.
In september worden de lezingen weer hervat.**

!!!

20-05-2017

Jeugdgroep: fotowedstrijd

Iedereen kan meedoen aan de fotowedstrijd "Natuur in de buurt" die de NVWC organiseert i.s.m. de Culemborgse Courant. Er is een speciale categorie "KIDS!" voor jeugd tot 16 jaar. Tot 1 oktober kun je foto's opsturen, maximaal 3 per maand. Iedere maand zijn er prijzen te winnen, [zie hier](#).

Op 20 mei gaat de jeugdgroep van de NVWC mooie natuur in Culemborg vastleggen. Aan de hand van opdrachten ga je op zoek en maak je een hele mooie foto. Je moet zelf voor een cameraatje zorgen of een smartphone. Leuk om mooie natuur op te sporen en te fotograferen, misschien zit er zelfs een winnende foto bij! Heb je zin om mee te gaan, geef het even door op jeugdcoor@nvw.nl.

Aanvang 13:30 uur bij De Steenuil, Steenovenslaan 20, Culemborg. Om 15:30 uur zijn we hier weer terug.

Jeugdactiviteiten vinden ongeveer eens per 3 weken plaats, meestal op zaterdag van 13:30-15:30 uur. Ook als je geen lid bent, kun je een aantal keren meedoen.

Mienke de Goederen houdt nu toch echt op met de jeugdgroep!

Ze hoopt binnenkort 80 jaar te worden! En nog zoveel te doen. Ze wil wel op de hoogte blijven van de activiteiten en wie weet komt ze nog eens meedoen. Ze kon enorm genieten van de kinderen en de kinderen van haar.

Een jaar of acht geleden dreigde de jeugdgroep te verdwijnen en zij nam toen het initiatief om de activiteiten weer op te pakken. Ze gaat zo bijzonder prettig met de kinderen om. Jammer Mienke, maar we gunnen je wel wat meer rust. Heel hartelijk dank voor alles wat je voor de jeugdgroep hebt gedaan.

Gelukkig zien we je weer met Anne op het kamp!

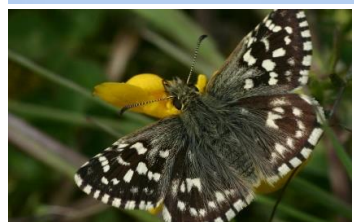
25 t/m 28 mei 2017

Hemelvaartkamp NVWC

Van 25 t/m 28 mei vertoeven 29 deelnemers aan het Hemelvaartkamp van de NVWC op en bij camping De Berghoeve in Ruinen, bij Nationaal Park Dwingelderveld. Dit park is het grootste natte heidegebied van West-Europa. Iedere dag zijn er wandel- en fietsexcursies. Nu maar hopen op aangename temperaturen!

27-05-2017

27 mei Lange dagexcursie vogels, insecten, planten Dwingelderveld

Voor iedereen die niet de hele Hemelvaartvakantie mee kan met het Hemelvaartkamp organiseert de Vogelwerkgroep op zaterdag 27 mei een lange dagexcursie naar het Dwingelderveld. Dit is het grootste aaneengesloten stuk natte heidegebied van noordwest Europa met ook veel bos en water. Voor **vogels** is het een fantastische plek. We gaan op zoek naar de specialiteiten daar zoals de grauwe klauwier, de kraanvogel en de roodhalsfuut. Als het 's avonds begint te schemeren weet excursieleider Gerrit Jan Klop, die daar in de bossen van Dwingeloo is opgegroeid, zelfs een plek waar we nachtzwaluwen kunnen horen en misschien wel zien. Ook **insecten- en plantenliefhebbers** zijn van harte welkom! Door deelnemers aan het Hemelvaartkamp worden die dag insecten- en plantenexcursies georganiseerd. Het is voor planten en insecten een rijk gebied. Vertrek is 's ochtends om 6 uur vanaf de Steenuil in Culemborg, (Steenovenslaan 20) en we zullen pas laat in de avond weer terug zijn. Neem je eigen lunch mee. Het avondeten zullen we gezamenlijk doen met de kampeerders van het Hemelvaartkamp. Er wordt gedacht aan een eenvoudige maaltijd chinees, waar we de kosten van zullen delen (ca. € 10,- pp).

Voor meer informatie of deelname graag een mail naar Gerrit Jan Klop

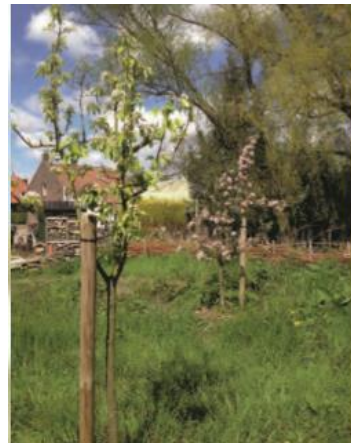
(gjklop@gmail.com) en geef daarin aan of je eventueel over een auto beschikt.

Nieuws uit de natuur (april)

Wat hebben we gevangen??!

Een enthousiaste groep jeugdige NVWC-ers ging in april op pad in Parijsch om naar waterbeestjes te speuren met Ewoud en Maartje. Een zeer geslaagde middag waarin ze allerlei leuke diertjes hebben gevonden, zoals libellenlarven, kleine modderkruiper, stekelbaarsje, waterpissebed, bloedzuiger, watervlo, waterschorpioen, bootsmannetje. Voor meer foto's [klik hier](#).

Om de tuin geleid

In april stond Leo van der Kooij 2x paraat om belangstellenden te laten zien wat een mooi stukje natuur er is en wordt geschapen bij het clubhuis: net als destijds bij de Ketelvink is ook hier een tuin aangelegd. Er is een natuurlijke afscheiding gemaakt met een grote toegangspoort en paden zijn aangelegd. Door de braamstruiken in toom te houden, krijgen planten, struiken en fruitboompjes (oude rassen) de kans om te groeien. Het bijenhotel heeft er een plekje gekregen en zit vol met gasten. In de composthoop is het zo behaaglijk, dat muizen er in huizen. Er is onlangs met vallen een telling gedaan: bosmuis, huisspitsmuis en rosse woelmuis komen hier voor. Iedere woensdagochtend is de klusgroep er te vinden, dus kom ook een keertje kijken!

Libellenseizoen 1 mei van start

Op 1 mei start het libellen-seizoen. Een aantal NVWC-ers staat weer in de startblokken om wekelijks de libellenroutes te lopen die de Vlinderstichting heeft uitgezet in het werkgebied van de NVWC. Libellen op de routes in De Regulieren, de Zump, de Put van Buren en Eva Lanxmeer worden bij goed weer geteld van mei tot oktober. Ook worden de resultaten gebruikt voor publicaties, zoals het libellenboekje dat door de NVWC is uitgegeven. Het is nog verkrijgbaar (bij bestuur@nwwc.nl). Hiermee kun je zien welke libellen in Culemborg e.o. voorkomen, hoe je ze herkent en waar/wanneer je ze kunt aantreffen.

Nestkastcontroles gaan door

Ook in april gingen leden van de nestkastwerkgroep op pad om nesten te controleren. Er werden twee bosuilenkasten met jongen en eieren aangetroffen en twee kasten van kerkuilen met eieren. De bosuil zat verderop in de laurier te bekijken wat die vreemde vogels aan het doen waren. [Hier meer](#) foto's. Inmiddels is een aantal bosuiltjes geringd, zie [hier foto's](#).

Ontpoldering Noordwaard op de rand van de Biesbosch

Indrukwekkend was de lezing van Wiggele de Haas, die zelf woont op een terp in de Noordwaard. Hij toonde prachtige foto's van dieren en planten die hun weg (terug)vinden na de ontpoldering van dit gebied. Doel van de ontpoldering is om extra ruimte te scheppen om water kwijt te kunnen bij hoge waterafvoer van de Waal naar de Nieuwe Merwede. Wiggele de Haas heeft 5 jaar gewoond tussen de graafmachines en de hele verandering van zeer dichtbij mogen meemaken en gelukkig ook gefotografeerd, zodat meer mensen hiervan kunnen meegenieten.

Doen wel het wel of doen we het niet?

De eerste keer nachtvlinders in 2017 was gepland op 21 april, maar de nachten daarvoor vror het nog. Toch werd besloten om het laken op te zetten in de Regulieren en: het leverde een prachtige oogst aan vlinders op! Er werden 15 soorten op naam gebracht. Groot avondrood landde ook op het laken, dat blijkt extreem vroeg in het vliegseizoen. Deze soort vliegt normaal pas in mei. Erg leuk waren de prachtige halvemaanvlinder en de marmerspanner. De smeer op de bomen trok alleen een roesje aan.

Verrassende paaseieren!

Tijdens het zoeken naar verstopte paaseieren op paaszondag werden bij familie Gijsman aan de Goilberdingerdijk wel heel bijzondere eieren ontdekt: spreeuweneieren in een uilennestkast!

Nieuws van het bestuur

Leden kwamen bijeen

We kijken terug op een goed bezochte en prettige jaarvergadering. Daar werd ook positief gereageerd op het feit dat we met maar liefst 7 bestuursleden het nieuwe verenigingsjaar in gaan. Sarie Buijze van harte welkom! De Redichemse waard blijft de gemoederen sterk beroeren en we zijn blij dat Yme Jan Bosma, samen met Martin Heerschop hier vol induikt. Het is een ingewikkeld en tijdrovend proces, maar het gebied is het waard! Ook in de zomer blijven we als bestuur regelmatig bij elkaar komen, dus als u een vraag, opmerking of iets anders hebt, schroom niet om contact op te nemen via bestuur@nvwc.nl.

Twee leden werden in het zonnetje gezet: Margreet de Nie en Berry Lucas. Indrukwekkend wat zij beiden afgelopen jaren voor de vereniging hebben gedaan, vóór en achter de schermen! Daarom werd besloten om Margreet en Berry te benoemen tot ereleden.

De eerstvolgende bestuursvergadering is op maandagavond 8 mei.

Activiteiten en berichten van anderen

NIEUWSBERICHTEN

Vlinderstichting: Veel landkaartjes dit voorjaar?

De eerste landkaartjes zijn uit de pop gekropen. Vorig jaar had het landkaartje een grote derde generatie en we zijn benieuwd of dat dit voorjaar leidt tot grote aantallen. Als u de komende tijd landkaartjes wilt zien moet u zoeken bij open zonnige bospaden en bosranden met fluitenkruid. [Lees hier](#) het hele bericht.

Vogelbescherming Nederland: Snoeien in het broedseizoen, mag dat?

Het broedseizoen is weer in volle gang. Overal zijn vogels druk bezig met het bouwen van nesten, het leggen en uitbroeden van eieren en het verzorgen van hun jongen. Toch wordt op veel plekken nog gesnoeid en gezaagd in bomen en struiken. Het kappen en snoeien in het broedseizoen is niet per definitie in strijd met de wet, maar het is geen eenvoudige opgave om dat te doen zonder een overtreding te begaan. De beste oplossing is om de werkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen. Het werken volgens een goedgekeurde gedragscode is een acceptabele middenweg, mits die zorgvuldig wordt uitgevoerd. Lees [hier meer](#).

Ravon:

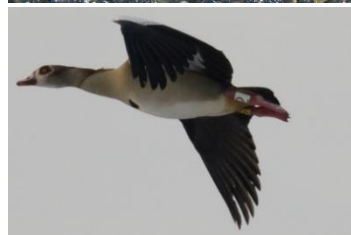
- [Download hier](#) "Schubben en Slijm" nr. 31.

Met o.a. tussenstand van het verspreidingsonderzoek reptielen. Per periode van 6 jaar wordt het verspreidingsbeeld van reptielen en amfibieën geactualiseerd. De huidige periode loopt van 2012 t/m 2017.

- [Download hier](#) "Kijk op Exoten" nr. 19.

Met o.a. het voorstel om 12 invasieve exoten (w.o. muskusrat, nijlgans, reuzenbalsemien en smalle waterpest) toe te voegen aan de lijst die medio 2016 werd vastgesteld. Soorten op die lijst moeten worden aangepakt om onder meer de inheemse natuur te beschermen.

- [Download hier](#) het Jaarverslag 2016: onderzoek reptielen, amfibieën en vissen.

Nature today: Juffers sluipen uit

Al in maart waren er flink wat waarnemingen van de winterjuffers, Dat is logisch, want deze overwinteren als imago, als 'volwassen' libel. Van de andere, die als ei of larve overwinteren, is de vuurjuffer er altijd als eerste bij. En inmiddels is ook al een aantal blauwe juffertjes te zien. [Lees hier](#) hoe deze juffertjes uitsluipen. Om algemene blauwe juffertjes van elkaar te kunnen onderscheiden kun je een [gratis zoekkaart](#) downloaden.

Live beelden van ooievaarsnest Lanxmeer: er wordt gebroed!

Sinds 9 april wordt er gebroed op het nest in Lanxmeer. Zouden er na 33 dagen (12 mei) jongen te bewonderen zijn?! [Volg hier](#) beelden en blog.

Zoogdiervereniging: Schoorstenen als vleermuisverblijf

Tijdens een expertmeeting in het kader van het project "Nature out of a Box" werd gezocht naar kansen om, met detailaanpassingen in de bouwwijze, een maatwerk aanbod voor vleermuizen en vogels voor elkaar te krijgen. Schoorstenen bleken daar een prachtige voorziening voor vleermuizen op te kunnen leveren. Deze dichte, holle bakstenen constructie steekt boven het dak uit en staat lekker in de zon. Met kleine aanpassingen worden deze schoorstenen geweldige vleermuis kasten. [Hier meer](#).

Activiteiten en berichten van anderen (vervolg)

Stroomhuis Neerijnen:

- 2 t/m 28 mei Expositie 'Alles wat vliegt en meer' Etsen, keramiek en bronzen beelden van Han van Hagen, Lia van Rhijn en Barbara Le Clerq. Geopend van 11:00-17:00 uur. [Hier meer](#) info.
- 13 mei In het kader van de Nationale Vogelweek:
 - Natuurexcursie bij het kriecken van de dag, plus ontbijt Aanvang 05:48 uur. Hier info en reserveren, dat kan t/m do 11 mei.
 - IVN Natuurexcursie 1 "Wetlands langs de Waal" Excursie door de Heesseltsche Uiterwaarden Aanvang 09:30 uur, terug rond 11:00 uur. Hapje en drankje na afloop in de Theetuin.
 - IVN Natuurexcursie 2 "Wetlands langs de Waal" Excursie door de Stiftsche Uiterwaarden Aanvang 12:30 uur, terug rond 14:00 uur. IVN zorgt voor een telescoop bij beide excursies om nog meer te kunnen zien. [Hier meer info en aanmelden](#) voor de natuurexcursies van het IVN.
 - Filmhuis: "Terugkeer van de ijsvogel" en andere films Inleiding door Marc Westermann. Een selectie van bijzondere recente en historische films over vogels die in het rivierengebied te zien zijn. [Hier meer](#) info.

Stichting BOL en Rivier Actief: 4 mei "Struintocht voor Vrijheid"

Een struintocht ter nagedachtenis aan de Waalcrossers, die in de 2^e wereldoorlog de gevaarlijke oversteek maakten naar de overkant van de Waal om onderduikers en geallieerde piloten naar bevrijd gebied te brengen. De wandeling gaat over de Waalstranden naar het monument 'De Roeier' in Zennewijnen en sluit tenslotte aan bij de plaatselijke dodenherdenking in Ophemert. Aanvang 15:00 uur, [hier meer](#) info.

Werk aan het Spoeel:

- De Liniepont vaart weer! Vaarschema mei: vr 5 - zo 7, vr 12 - zo 14, vr 19 - zo 21, do 25 - zo 28. [Hier meer](#).
- 7 mei Rondleiding historie en natuur. Vertrek 14.00 uur v.a. het Forthuis. € 3,- voor volwassenen, kinderen gratis. [Hier meer](#).
- 21 mei Fête de la Nature, landelijk evenement. Natuurbeleving en een feestje vieren is waar het om gaat. Ook Werk aan het Spoeel doet mee van 12.00-16.00 uur. [Hier info](#).
- Hemelvaartsdag 25 mei Dauwtrappen door de uiterwaarden. Het ochtendgloren opsnuiven en genieten van de zonsopkomst. Aanvang 06:45 uur. Een gids zal tijdens het dauwtrappen verhalen vertellen van het fort en zijn omgeving. De wandeling wordt afgesloten met een stoer ontbijt bij Caatje aan de Lek. [Hier meer](#).
- Vanuit Werk aan het Spoeel vertrekken diverse wandelroutes. [Zie hier](#) het aanbod.

Vogelbescherming Nederland: 06 t/m 14 mei Nationale Vogelweek 2017

In het hele land vinden een week lang tal van activiteiten plaats. Doe mee, wandel mee, tel mee, kortom: geniet mee van de vogels in uw buurt! [Hier vindt u](#) activiteiten.

Staatsbosbeheer, activiteiten Fort bij Rijnauwen:

- 7 en 21 mei Ontdek Fort bij Rijnauwen met Kapitein Dirk Kapitein Dirk neemt kinderen tussen 5 en 9 jaar mee op ontdekkingstocht. Ze komen van alles te weten over de soldaten die vroeger op het fort leefden. Ook planten en dieren die nu op het fort leven komen aan bod, ze bezoeken ondergrondse gangen en ondergaan de Dapperheidstest. [Hier info](#).
- 25 mei Dauwtrappen bij Fort bij Rijnauwen Stap met Hemelvaart vroeg uit de veren voor een stevige ochtendwandeling, het perfecte moment om vogels en andere dieren op het fort te zien en horen. 06:00-08:00 uur, v.a. 8 jaar. Tijdig reserveren, [hier info](#).
- Maand mei (iedere zaterdag, zondag en woensdag): Ontdek Fort bij Rijnauwen De gids van Staatsbosbeheer neemt je mee naar de mooiste plekken van het Fort. Je wandelt over, in en onder het verdedigingswerk. Met zijn verhalen wekt de gids het fort weer tot leven. [Hier info](#).

Activiteiten en berichten van anderen (vervolg)

Natuur- en Vogelwacht de Vijfheerenlanden:

- 13 mei Lentefeest! Thema: "Vogels en kriebelbeestjes"

Jaarlijks evenement voor jong en oud in en om het natuurcentrum, waarbij de natuur centraal staat. 10:00 – 16:00 uur.

Programma voor de jeugd:

- 8:30 Vogelexcursie
- 10.00 - 12.00 en 13:00 - 15.00 uur Kriebelbeestjes

We beginnen met een inleiding, gaan daarna buiten op zoek naar kriebelbeestjes, die we ook een naam proberen te geven. We sluiten af met een knutselwerkje.

- 14 mei: Excursie naar de Harger,- en Pettemerpolder tussen Schoorl en Petten o.l.v. Jules Klees

- 28 mei Vogelexcursie bij Everdingen langs de Lek o.l.v. Eduard Polfliet

Voor meer info over bovenstaande activiteiten [klik hier](#).

Geldersch Landschap & Kasteelen: 27 mei Historische wandeling

De boswachter besteedt aandacht aan de historische aspecten van Landgoed Waardenburg en Neerijnen. De verschillende bewoners hebben landerijen bewerkt, bomen geplant en geroid, een parkbos aangelegd en zelfs de rivier de Waal verlegd. Start om 14:00 uur, duur: ca. 2 uur. [Hier info](#) en reserveren.

Jaarrond Tuintelling: "Van kroeg tot kraamkamer"

- In een kroeg kijk je wat er aan smakelijks te vinden is.
- Het hotel is de voortzetting van de kroeg.
- De kraamkamer is de kroon op de voortplanting: nageslacht!

De Dierenbescherming en de Jaarrond Tuintelling hebben een speciale telling: 'Van kroeg tot kraamkamer'. Iedere tuinbezitter wordt gevraagd te kijken welke dieren er in de tuin zitten, maar ook wat ze daar doen. Komen ze alleen wat drinken, ontmoeten man en vrouw elkaar of is er zelfs sprake van voortplanting?

Wilt u meedoen met de telling? Klik dan hier: ['Van kroeg tot kraamkamer'](#).

Vlinderstichting en Vogelbescherming NL: Biodiversiteit op groene daken

Het nut en belang van groene daken is aangetoond; het bespaart energie (isolatie), houdt water langer vast en heeft een hogere biodiversiteit. Helaas weten we over dat laatste veel te weinig. De Vlinderstichting en Vogelbescherming Nederland zijn een onderzoek gestart naar wat nu daadwerkelijk de bijdrage van groene daken is voor natuur. Ze hopen zo meer te ontdekken tot hoe hoog vlinders kunnen komen en of begroeide daken meer biodiversiteit hebben. Om deze kennis te verzamelen, vragen zij bezitters van groene daken om [dit formulier in te vullen](#).

U hoeft geen natuurdeskundige te zijn! U helpt om kennis te verzamelen zodat onze stedelijke natuur nog beter beschermd kan worden. [Hier meer](#).

Colofon

Verschijsning	Het NVWC-bestuur stelt "Tsjiepl!!" samen voor NVWC-leden en belangstellenden. "Tsjiepl!!" verschijnt aan het begin van elke maand, m.u.v. de zomermaanden. Tsjiepl wordt verzonden aan ruim 330 mailadressen.
Aan- en afmelden	Voor aan- en afmelden op "Tsjiepl!!" stuur je een e-mail aan: nieuwsbrief@nwwc.nl . Ook voor het doorgeven van een gewijzigd mailadres.
Lid of donateur worden	Wilt u meer informatie over de NVWC, stuur een e-mail naar bestuur@nwwc.nl . Wilt u lid worden of donateur, klik hier voor meer informatie.
Foto's en illustraties	Kars Veling (oranjetipje, aardbeivlinder, groot avondrood, landkaartje, pad), Jouke Altenburg (putter, vuurjuffer, kolganzen, visdief, 2x koolmees, huismus), Wim Rubers (grote goudhaan), Winny Verdouw (Mienke), Wikipedia (Dwingelderveld, Dr. Marcus Gossler: schoorsteen, GVR: Waal, Werk ah Spoel, Fort bij Rijnauwen, groen dak), Hans Kunstman (kraanvogels), Jan Dirk Buizer (jeugdgroep waterdiertjes), Frans Waroux (tuin bij Steenuil), Johan de Kruif (bosuil), Wiggele de Haas (Noordwaard), Johan de Kruif (roesje), Peter Henk Gijsman (spreeuwennest), Han Sloots (ereleden), Mario Huizinga (nijlgans) Gerrit Jan Klop (ijsvogel), E. Geerlings (kolibrievlinder).
Copyright	Berichten uit deze nieuwsbrief mogen uitsluitend integraal en met bronvermelding worden overgenomen. Foto's mogen niet zonder toestemming worden gebruikt.